

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠ.ΠΟ.Α. (Ε.Δ.Ε.ΠΟΛ.)

Ταχ. Δ/ση: Θεμιστοκλέους 87

Ταχ. Κώδικας: 10681, Αθήνα

Πληροφ. : Γρ. Προϊσταμένου

Τηλέφωνο: 210- 3307602

Τηλεομοιοτυπία (Fax): 210-3307642

Ηλ. ταχυδρομείο: ydepp @culture.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 03/12/2020

Αρ. Πρωτ.: ΕΔΕΠΟΛ/ΣΩΣΤΑΝ/1328

ΠΡΟΣ: όπως Πίνακας Αποδεκτών

ΚΟΙΝ.: όπως Πίνακας Κοινοποίησης

ΘΕΜΑ: Υποέργα αρχαιολογικών εργασιών και ερευνών σε συγχρηματοδοτούμενα τεχνικά έργα τρίτων

Σύμφωνα με το άρθρο 37, § 1 του **Ν. 3028/2002**: «*Η ανασκαφή για τη διάσωση μνημείου που αποκαλύπτεται κατά την εκτέλεση τεχνικού έργου, δημόσιου ή ιδιωτικού η εξαιτίας φυσικού φαινομένου ή τυχαίου γεγονότος ή παράνομης ανασκαφικής ενέργειας (σωστική ανασκαφή) διενεργείται από την Υπηρεσία*». Διευκρινίζεται ότι σχετικά με το θέμα «ως Υπηρεσία νοείται η αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού» (άρθρο 2, του Ν.3028/2002 § στ), δηλαδή η κατά χώρο αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων ή οι Κεντρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου που έχουν την αρμοδιότητα σύμφωνα με το ΠΔ4/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού». Επίσης στο ίδιο άρθρο του ανωτέρω νόμου στην παράγραφο 6 αναφέρεται ότι: «*Η σωστική ανασκαφή χρηματοδοτείται από τον κύριο του έργου εφόσον πρόκειται για δημόσιο τεχνικό έργο υπό την έννοια του Ν.1418/1984 (ΦΕΚ 55 Α') όπως αυτός ισχύει κάθε φορά*».

Σύμφωνα με το Άρθρο 1 του ΠΔ 24/2019 «Μελέτη και εκτέλεση αρχαιολογικών έργων» η ανασκαφή αποτελεί φυσικά αρχαιολογικό έργο. Στο **Ν. 1958/91**, άρθρο 81, § 1, αναφέρεται ρητά ότι: «*Τα αρχαιολογικά εν γένει έργα που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο του Υπουργείου Πολιτισμού Ετήσιο Πρόγραμμα Έργων ... είναι δυνατόν να εκτελούνται λόγω της επιστημονικής και καλλιτεχνικής φύσης τους και της εξαιρετικής λεπτότητάς τους και απευθείας από την Υπηρεσία με αυτεπιστασία και απολογιστικά*».

Η αυτεπιστασία ως τρόπος εκτέλεσης έργου προβλέπεται, επίσης, ρητά τόσο στο ΠΔ 24/2019 όσο και στο **Ν. 4412/2016** περί Δημοσίων Συμβάσεων, Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (άρθρο 134): «*Τα δημόσια έργα κατασκευάζονται με βάση τη σχετική εγκεκριμένη μελέτη: α) Είτε από ειδικευμένους οικονομικούς φορείς κατά τις κείμενες διατάξεις. Η έγκριση διεξαγωγής δημοπρασίας αποτελεί και έγκριση της κατασκευής του έργου με οικονομικό φορέα. β) Είτε από τον φορέα κατασκευής*

του έργου με αυτεπιστασία μέσω κατάλληλης Τεχνικής Υπηρεσίας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 44 και προσωπικού που είτε υπάρχει είτε κατά περίπτωση προσλαμβάνεται και αμείβεται από τις πιστώσεις του έργου». Μάλιστα, ιδιαίτερη πρόβλεψη για την εκτέλεση αρχαιολογικών έργων με αυτεπιστασία υπάρχει και στο άρθρο 177 «Εκτέλεση εργασιών με αυτεπιστασία» του ίδιου Νόμου.

Συνεπώς, σε περίπτωση υλοποίησης δημόσιου τεχνικού έργου, και ανεξαρτήτως της πηγής χρηματοδότησης (εθνικό σκέλος ΠΔΕ, συγχρηματοδοτούμενοι πόροι κλπ.), για την παρακολούθηση των εκσκαφικών εργασιών και ακολούθως – στην περίπτωση που θα εντοπιστούν αρχαιότητες – τη διενέργεια των αναγκαίων σωστικών ανασκαφών και των λοιπών αρχαιολογικών εργασιών τεκμηρίωσης, συντήρησης, ανάδειξης κλπ., πρέπει να δημιουργείται αυτοτελές υποέργο αρχαιολογικών εργασιών και ερευνών. Σε περιπτώσεις όπου εκ παραδρομής δεν έχει ενταχθεί εξ αρχής το διακριτό υποέργο αρχαιολογικών εργασιών και ερευνών και **εφόσον αποδεδειγμένα επείγει** η έναρξη της εκτέλεσης των συμβάσεων των τεχνικών έργων, **θα πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια, αρχικώς, η παρακολούθηση των εκσκαφικών εργασιών να εκτελείται από το μόνιμο προσωπικό της αρμόδιας Υπηρεσίας στο πλαίσιο των αντικειμενικών δυνατοτήτων της, ενώ παράλληλα να δρομολογούνται με ταχείς ρυθμούς οι διαδικασίες δημιουργίας αυτοτελούς υποέργου αρχαιολογικών εργασιών από την αντίστοιχη ΕΦΑ ή την αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία και έκδοσης υπουργικής απόφασης υλοποίησης του υποέργου δι' αυτεπιστασίας και πρόσληψης του απαραίτητου προσωπικού, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο «Εγχειρίδιο Διαδικασιών Αρχαιολογικών Εργασιών και Ερευνών σε Συγχρηματοδοτούμενα Τεχνικά Έργα Τρίτων που εκτελούνται δι' αυτεπιστασίας».**

Η τήρηση της όλης διαδικασίας εξασφαλίζει, πέραν της απαιτούμενης νομιμότητας, και σημαντική οικονομία χρόνου και πόρων, η οποία είναι απολύτως αναγκαία για την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Η παρούσα αντικαθιστά την με αριθ. πρωτ. ΕΔΕΠΟΛ/Α/ΣΩΣΤΑΝ/1185 4-10-2018 εγκύκλιο της πρώην Γενικής Γραμματέα του ΥΠ.ΠΟ.Α.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε πληροφορία σχετικά με το θέμα, και ευχαριστούμε θερμά για την όλη συνεργασία.

Ο Γενικός Γραμματέας ΥΠ.ΠΟ.Α.

Γεώργιος Διδασκάλου

Εσωτερική Διανομή:

1. Μονάδα Α΄, Β1΄ Β2΄
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα

Ακριβές Αντίγραφο
Η προϊστάμενη της Μονάδας Γ΄
κ.α.α.
Ειρήνη-Αικατερίνη Φελούκα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Περιφερειάρχη Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης
2. Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας
3. Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας
4. Περιφερειάρχη Ηπείρου
5. Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων
6. Περιφερειάρχη Θεσσαλίας
7. Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας
8. Περιφερειάρχη Αττικής
9. Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας
10. Περιφερειάρχη Πελοποννήσου
11. Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου
12. Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου
13. Περιφερειάρχη Κρήτης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ:

1. Προϊστάμενο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης
2. Προϊσταμένη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
3. Προϊστάμενο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας
4. Προϊσταμένη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Ηπείρου
5. Προϊστάμενο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Ιονίων Νήσων
6. Προϊσταμένη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας
7. Προϊστάμενο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας
8. Προϊστάμενο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Αττικής
9. Προϊσταμένη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
10. Προϊστάμενο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου
11. Προϊστάμενο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
12. Προϊστάμενο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου
13. Προϊσταμένη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης